

Luzernevlinders in 2013

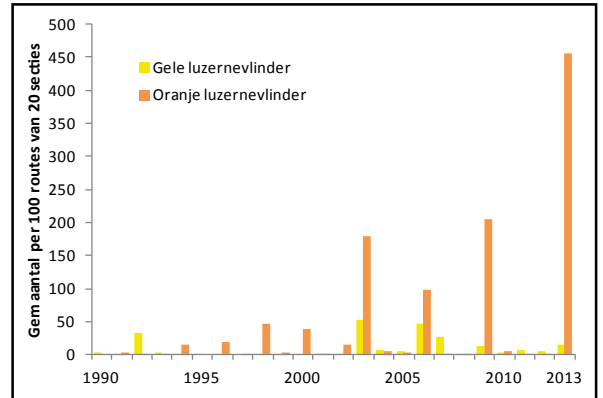
Luzernevlinders zie je bij ons niet ieder jaar. In 2013 wel: er waren ineens legio oranje luzernevlinders. Maar hoeveel nu eigenlijk?

Tekst: Chris van Swaay
De Vlinderstichting
en Calijn Plate
CBS

Hoeveel luzernevlinders er in een jaar worden gemeld, hangt af van het aantal vlinders, het aantal mensen dat ze herkent et cetera. Dat maakt een simpele vergelijking van jaar op jaar een hachelijke zaak. Gelukkig biedt het Landelijk Meetnet Vlinders uitkomst. Daar wordt immers op een gestandaardiseerde manier geteld, en kunnen we wel een goed beeld van de aantallen krijgen. De grafiek toont het aantal gele en oranje luzernevlinders per jaar op 100 standaardroutes van 20 secties (1 km). Wat valt op? Meestal zijn er meer oranje dan gele luzernevlinders. En 2013 was inderdaad het beste jaar sinds de tellingen begonnen in 1990. Maar er zijn ook regelmatig jaren met geen of bijna geen luzernevlinders, zoals 2012.

Luzernevlinders zijn geen standvlinders maar trekvlinders die van elders naar ons land komen. De oranje luzernevlinder lijkt het vaker goed te doen dan de gele. Dat kan samenhangen met de herkomst van de vlinders.

Oranje luzernevlinders komen uit het zuiden. In het Middellandse Zeegebied brengen ze de winter door. Vanaf februari beginnen ze alweer noordwaarts te trekken en koloniseren zo steeds grotere delen van Europa. Als we geluk hebben komen ze in juni tot ons land. Dan kunnen ze zich ook bij ons voortplanten. Later in juli en augustus zijn de nakomelingen bij ons te zien, maar vooral uit Frankrijk trekken ze dan mas-

saal Nederland binnen. In 2013 klopte alles precies. De vliegtijd vertoont een klein piekje eind juni (week 24-26), een paar weken later gevolgd door de grote massa. Midden augustus leverde dat ongeveer 100 oranje luzernevlinders per 100 tellingen op. Dat lijkt niet zoveel, vergeleken met bruin zandoogjes of klein koolwitjes, maar voor ons in Nederland is het wel degelijk veel. Een record tot dusver.

De gele luzernevlinder komt niet uit het zuiden, maar uit Duitsland en andere delen van Midden-Europa. Was de gele luzernevlinder vroeger vaak talrijker dan de oranje, tegenwoordig liggen de aantallen duidelijk op een lager niveau. Vermoedelijk zijn er minder luzernevelden in Midden-Europa waar hij zich kan voortplanten.

Luzernevlinders kunnen bij ons eigenlijk nooit overwinteren. In 2014 zullen ze weer gewoon van voor af aan moeten beginnen met koloniseren. Wie weet krijgen we weer een prima jaar, maar het zou ook zo maar kunnen dat u er geen enkele ziet. We mogen wel concluderen dat 2013 een topjaar was voor de oranje luzernevlinder. Maar de gele luzernevlinder had betere jaren: voorlopig blijft 2003 voor deze soort het beste jaar uit de tellingen.

Oranje luzernevlinder.

Chris van Swaay

Meetnet Vlinders

Het Landelijk Meetnet Vlinders is een samenwerkingsproject van De Vlinderstichting en het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), in opdracht van het ministerie van Economische Zaken. Dankzij dit meetnet kunnen we de ontwikkelingen in de vlinderstand nauwgezet volgen. Alle hulp en medewerking is welkom. Wilt u meedoen, dan kunt u zich aanmelden bij De Vlinderstichting (info@vlinderstichting.nl) of tel. 0317 467346).